

PERSBERICHT

Dit is een gezamenlijk persbericht van TNO en CBS

Oudere werknemers denken langer te kunnen doorwerken

Werknemers van 55 tot en met 64 jaar denken hun huidig werk te kunnen voortzetten tot een leeftijd van gemiddeld 64,7 jaar. Dat is anderhalf jaar later dan werknemers momenteel met pensioen gaan. Tussen de beroepen zijn er verschillen in de leeftijd tot waarop werknemers – naar hun verwachting – kunnen doorwerken. Deze verschillen hangen samen met de lichamelijke en geestelijke belasting van die beroepen. Dit zijn enkele resultaten van de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2011 die eind vorig jaar is uitgevoerd door TNO en CBS.

Door de vergrijzing, de druk op de overheidsfinanciën en het verwachte tekort aan arbeidskrachten in de toekomst, wordt van werkenden verwacht dat ze langer doorwerken. Tussen 2006 en 2011 steeg de gemiddelde leeftijd waarop oudere werknemers met pensioen gaan van 61 naar ruim 63 jaar (bron: CBS, StatLine). Eind 2011 is door TNO en CBS aan bijna 23 duizend werknemers gevraagd tot welke leeftijd zij denken – lichamenlijk en geestelijk – in staat te zijn om hun huidige werk voort te zetten. Gemiddeld over alle werknemers van 55 tot en met 64 jaar was dat tot 64,7 jaar.

Beroepsgroepen

De leeftijd tot waarop oudere werknemers verwachten te kunnen doorwerken varieert tussen de beroepsgroepen van gemiddeld 63,8 jaar tot 66,0 jaar. Leidinggevenden en (vak-)specialisten denken het langst te kunnen doorwerken, werknemers in de gezondheidszorg- en ambachtelijke/industriële/agrarische beroepen het minst lang. Wel ligt de leeftijd tot waarop deze groepen denken te kunnen doorwerken nog altijd bijna een jaar hoger dan de daadwerkelijke leeftijd waarop werknemers met pensioen gaan.

De verschillen tussen de beroepsgroepen in hoe lang de werknemers verwachten te kunnen doorwerken, hangen voor een groot deel samen met verschillen in arbeidsomstandigheden. Naarmate de lichamelijke belasting in het beroep groter is verwacht men minder lang te kunnen

Corporate Staforganen

Schoemakerstraat 97
2628 VK Delft
Postbus 6005
2600 JA Delft

www.tno.nl

T +31 88 866 00 00
F +31 15 262 07 66
infodesk@tno.nl

Datum

10 mei 2012

Onze referentie

2012-16

E-mail

maarten.lortzer@tno.nl

Doorkiesnummer

+31 88 866 08 88

Doorkiesfax

+31 15 262 73 35

Op opdrachten aan TNO zijn de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, zoals gedeponereerd bij de Griffie van de Rechtbank Den Haag en de Kamer van Koophandel Den Haag van toepassing. Deze algemene voorwaarden kunt u tevens vinden op www.tno.nl.
Op verzoeken zenden wij u deze toe.

Handelsregisternummer 27376655 .

TNO is een onafhankelijke innovatie-organisatie.

We verbinden mensen en kennis om innovaties te creëren die de concurrentiekracht van bedrijven en het welzijn van de samenleving duurzaam versterkt.

Met circa 4.000 professionals werkt TNO aan toepasbare kennis en oplossingen voor wereldwijde schaarsteproblemen.

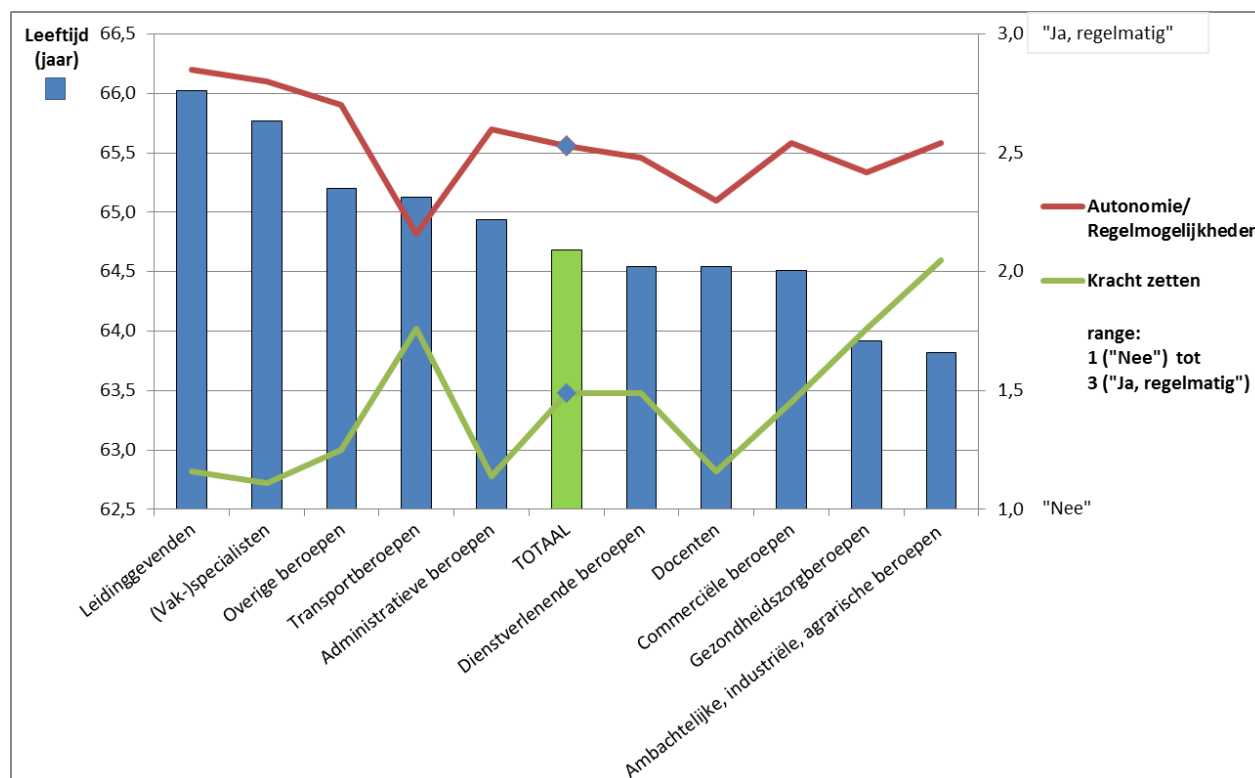
TNO focust haar inspanningen op 7 thema's.

→vervolg

doorwerken. Dit betreft met name ambachtelijke, industriële en agrarische beroepen. Ook de geestelijke arbeidsbelasting hangt samen met de leeftijd tot waarop werknemers denken te kunnen doorwerken: werknemers die hun werk zelf kunnen inrichten en regelen verwachten over het algemeen langer te kunnen doorwerken dan werknemers met minder autonomie in het werk.

Figuur 1
Leeftijd tot waarop werknemers van 55 tot en met 64 jaar denken te kunnen doorwerken, kracht zetten en autonomie op het werk, naar beroepsgroep

Bron: TNO, CBS (NEA 2011)

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
TNO Persvoorlichting tel. 0888 660 888, pressinfo@tno.nl
Persdienst CBS tel. 070 337 4444 persdienst@cbs.nl.

Volgende pagina technische toelichting
Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA)

Datum
10 mei 2012**Onze referentie****Blad**
3/3

Technische toelichting NEA

De Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) is een grootschalige enquête onder werknemers in Nederland. De NEA heeft plaatsgevonden in 2003 en 2005 t/m 2011 en wordt uitgevoerd door TNO en het CBS met steun van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In 2011 hebben bijna 23 duizend werknemers de NEA-vragenlijst op papier of via internet ingevuld. De cijfers zijn gewogen naar geslacht, leeftijd, herkomst, opleidingsniveau, sector, regio en stedelijkheid van de doelpopulatie: alle werknemers in Nederland van 15 tot 65 jaar.

De NEA biedt representatieve informatie over de arbeidssituatie van werknemers, zoals hun beroep, werktijden en een breed scala van arbeidsrisico's zoals agressie, werkdruk, fysieke belasting en arbeidsongevallen. De NEA gaat onder andere ook na hoe het is gesteld met de arbeidsvoorwaarden, arbeidsverhoudingen en (werkgerelateerde) gezondheid van werknemers.

In de NEA is aan alle werknemers de vraag gesteld tot welke leeftijd zij – lichamelijk en geestelijk – in staat denken te zijn om hun huidige werk voort te zetten. De antwoorden van respondenten van 55 tot 65 jaar zijn voor dit persbericht gebruikt.

In een afzonderlijke brochure worden resultaten over een aantal specifieke thema's uit de NEA 2011 beschreven, zoals thuiswerken, burn-out, arbeidsongevallen, ziekteverzuim, baanonzekerheid en steun van de leidinggevende. In deze brochure is ook een overzichtstabel opgenomen met resultaten van alle aspecten die in de NEA zijn gemeten, uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en sector. Onderzoekstechnische informatie over de NEA 2011 staat beschreven in een rapport dat evenals de brochure is te downloaden of te bestellen via TNO (www.tno.nl/nea).

Een selectie van de NEA-resultaten naar geslacht, leeftijd en sector is tevens te vinden op [StatLine](#), de elektronische databank van het CBS. Andere resultaten van de NEA zullen nader worden belicht in tijdschriftartikelen en in de Arbobalans 2012, die in het najaar van 2012 zal verschijnen. Overige publicaties op basis van de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden zijn te vinden via de website van de NEA (www.tno.nl/nea).